

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Bajánkovej a sudcov JUDr. Oľgy Trnkovej a JUDr. Milana Deáka v dedičskej veci po nebohom I., narodenom X., zomrelom X., naposledy bytom T., vedenej na Okresnom súde Dunajská Streda pod sp. zn. 13 D 230/2005, o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti osvedčeniu o dedičstve vydanému JUDr. A., notárkou ako súdnou komisárkou na základe poverenia Okresného súdu Dunajská Streda zo 6. decembra 2005 č. k. 13 D 230/2005 takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky osvedčenie o dedičstve vydané JUDr. A., notárkou ako súdnou komisárkou so sídlom V. N. na základe poverenia Okresného súdu Dunajská Streda zo 6. decembra 2005 sp. zn. 13 D 230/2005, Dnot 126/2005 v časti týkajúcej sa nehnuteľností v katastrálnom území Č., vedených v pkn. vl. č. X., a to parcela č. X. parc. č. X. a parc. č. X., teraz vedených Správou katastra Dunajská Streda na liste vlastníctva č. X. pre katastrálne územie Č. (pozemky parcela č. X. orná pôda o výmere X. m², parcela č. X. orná pôda o výmere X. m², parcela č. X. orná pôda o výmere X. m², všetko parcely registra E

), **z r u š u j e** a vracia v rozsahu zrušenia Okresnému súdu Dunajská Streda na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Notárka JUDr. A., ako súdna komisárka so sídlom v D. A. N. na základe poverenia Okresného súdu v Dunajskej Strede z 29. apríla 2005 vydala so súhlasom účastníkov konania (B. , F. I.) v dedičskej veci po nebohom I., nar. X. , zomr. X., naposledy bytom T. osvedčenie o dedičstve zo 6. decembra 2005 č. k. 13 D 230/2005, D not 126/2005-66 .Predmetom dedičstva boli aktíva:

nehnutelnosti v kat. území Š.

vedené vo vl. č. X. , parc. č. X. roľa vo výmere 5 Kj 145 siah, podľa B4c , v 1/16-ine

vedené vo vl. X. , parc. č. X. roľa vo výmere 2 Kj 939 siah, podľa B4 v 1/16-ine

vedené vo vl. Č. X., parc.č. X. roľa vo výmere 5 Kj 156 siah, podľa B6c , v 1/16-ine

vedené vo vl. X., parc.č. X. roľa vo výmere X. Kj 1000 siah, podľa B5b, v 1/8-ine

vedené vo vl. Č. X., parc. č. X. roľa vo výmere 1 Kj 189 siah

parc. č. X. roľa vo výmere X. Kj 16 siah podľa B4b v 1/8-ine

vedené vo vl. č. X. parc. č. X. roľa vo výmere 2 Kj 1194 siah podľa B4c v 1/16-ine

nehnutelnosti v kat. území Č.

vedené vo vl. č. X. parc. č. X. roľa vo výmere 199 siah

parc. č. X. roľa vo výmere 611 siah podľa B3c v 1/16-ine

vedené vo vl. č. X., parc. č. X. roľa vo výmere 1 Kj 1032 siah

parc. č. X. roľa vo výmere 2 Kj 873 siah

parc. č. X. roľa vo výmere 286 siah

parc. č. X. pasienok vo výmere 18 siah podľa B3c v 1/8-ine

vedené vo vl. č. X., parc. č. X. roľa vo výmere 2 Kj 435 siah

parc. č. X. roľa vo výmere 2 Kj 138 siah

parc. č. X. roľa vo výmere 5 Kj 545 siah

parc. č. X. roľa vo výmere 1562 siah

parc. č. X. roľa vo výmere 1 Kj 831 siah podľa B 7c v 1/8-ine

vedené vo vl. č. X., parc. č. X. roľa vo výmere 288 siah

parc. č. 179/X. roľa vo výmere 1098 siah

parc. č. X. roľa vo výmere 1 Kj 1379 siah podľa B4c v 1/8-ine

vedené vo vl. č. X. parc. č. X. roľa vo výmere 2 kj 337 siah podľa B8c v 1/8-ine

nehnutelnosti v kat. území M.

vedené vo vl. č. X. , parc. č. X. roľa vo výmere 1133 siah

parc. č. X. roľa vo výmere 1 Kj 1066 siah podľa B6c v 1/8-ine

vedené vo vl. č. X., parc. č. X. roľa vo výmere 1 Kj 1402 siah

parc. č. X. roľa vo výmere 136 siah

parc. č. X. roľa vo výmere 1 Kj 1260 siah podľa B 10c v 1/8-ine., ktorých

hodnota bola určená po 0,X. Sk za m2 podľa predpisov platných v čase smrti poručiteľa.

Dedičia uzavreli dohodu o vypořádání dedičstva tak, že novoobjavený majetok (špecifikované nehnuteľnosti) preberajú deti poručiteľa (B. a F. I.), každý v 1/2. Na základe osvedčenia o dedičstve bol Správou katastra Dunajská Streda vykonaný zápis v katastri nehnuteľností formou záznamu podľa uzavretej dohody medzi dedičmi.

Proti tomuto osvedčeniu o dedičstve podal na základe podnetu J. ako osoby dotknutej a poškodenej týmto rozhodnutím súdu mimoriadne dovolanie generálny prokurátor Slovenskej republiky a to v časti týkajúcej sa nehnuteľností v katastrálnom území Č. , vedených v pzn. vl. č. X. , parcely č. X. X. a X., teraz vedených Správou katastra Dunajská Streda na liste vlastníctva č. X. pre katastrálne územie Č. (pozemky parc. č. X. orná pôda vo výmere X. m2, parc. č. X. orná pôda vo výmere X. m2, parc. č. X. orná pôda vo výmere X. m2, všetko parcely registra E). Žiadal jeho zrušenie v napadnutej časti a vrátenie veci okresnému súdu na ďalšie konanie. Namietal, že notárka v osvedčení o dedičstve zaradila do predmetu dedičstva i aktíva – nehnuteľnosti , ktoré nepatrili do majetku poručiteľa a nevyžiadala si od príslušnej správy katastra kópie listov vlastníctva či výpisy z listov vlastníctva vzťahujúce sa na nehnuteľnosti. Na základe osvedčenia o dedičstve Správa katastra Dunajská Streda vykonala dňa 18. X.. 2006 záznam do katastra nehnuteľností č. 21039/06 , na základe ktorého bol okrem iných na liste vlastníctva č. X., X., X. pre katastrálne územie Č. a na liste vlastníctva č. X. pre katastrálne územie M. zapísaný spoluvlastnícky podiel v 1/16 v prospech B. a spoluvlastnícky podiel 1/16 v prospech F. I.. Vykonaním záznamu došlo k situácii , pri ktorej súčet spoluvlastníckych podielov podielových spoluvlastníkov predmetných nehnuteľností prevyšuje celok (1/1) a to práve o zapísané

2/16. Tým bolo nepriaznivo zasiahnuté do vlastníckych práv spoluvlastníkov pôvodne zapísaných na uvedených listoch vlastníctva nakoľko došlo k spochybneniu ich spoluvlastníctva. Zo súčasného stavu listov vlastníctva č. X., X., X. pre katastrálne územie Č. a listu vlastníctva č. X. pre katastrálne územie M. totiž vyplýva, že minimálne v rozsahu 2/16 je niektorý zo zapísaných spoluvlastníckych podielov bez svojho hmotnoprávneho základu (titulu). Preto je konanie postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. (§ 243f ods. 1 písm. b/ O. s. p.).

Dedičia sa k mimoriadnemu dovolaniu nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd rozhodujúci o mimoriadnom dovolaní (§ 10a ods. 3 O. s. p.), po zistení, že tento opravný prostriedok podal včas (§ 243g O. s. p.) generálny prokurátor Slovenskej republiky (§ 243e ods. 1 O. s. p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243i ods. 2 v spojení s § 243a ods. 1 O. s. p.) preskúmal napadnuté rozhodnutie v rozsahu podľa § 243i ods. 2 O. s. p. v spojení s § 242 ods. 1 O. s. p. a dospel k záveru, že ho treba v napadnutej časti zrušiť.

Podľa ustanovenia § 243e ods. 2 O. s. p. mimoriadne dovolanie možno podať len proti tomu výroku súdneho rozhodnutia, ktoré účastník konania, osoba dotknutá týmto rozhodnutím namieta.

Podľa ods. 3 tohto ustanovenia generálny prokurátor Slovenskej republiky nie je viazaný rozsahom podnetu v prípadoch, v ktorých ani dovolací súd nie je viazaný rozsahom dovolacích návrhov (§ 242 ods. 2 O. s. p.).

V zmysle § 243f ods. 1 O. s. p. môže byť mimoriadne dovolanie podané iba z dôvodov, že a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 O. s. p., b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c/ rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací súd je viazaný rozsahom mimoriadneho dovolania, ale i v mimoriadnom dovolaní uplatnenými dôvodmi. Obligatórne (§ 243i ods. 2 O. s. p. v spojení s § 242 ods. 1 O. s. p.) sa zaoberá vadami uvedenými v § 237 O. s. p. a tzv. inými vadami konania, pokiaľ mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Mimoriadne dovolanie ako dovolací dôvod uvádza, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 243f ods. 1 písm. b/ O. s. p.). Po preskúmaní veci dovolací súd dospel k záveru, že konanie okresného súdu, z ktorého vzišlo dovolaním napadnuté osvedčenie o dedičstve vydané notárkou JUDr. A. ako súdnou komisárkou, ktorej úkony podľa ustanovenia § 38 ods. 1 O. s. p. sa podľa § 38 ods. 3 O. s. p. považujú za úkony súdu, je postihnuté vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Podľa § 175 zca ods. 1 O. s. p. notár poverený súdom (§ 38 ods. 1) vydá so súhlasom účastníkov osvedčenie o dedičstve, ak a/ dedičstvo nadobudol jediný dedič, ktorý nesmie byť maloletý, ani osobou, ktorá musí mať opatrovníka podľa zákona, b/ dedičstvo, ktoré nenadobudol žiadny dedič, prípadlo štátu, c/ dedičia sa vyporiadali medzi sebou dohodou, d/ dedičia uzavreli s veriteľmi poručiteľa dohodu o prenechaní predĺženého dedičstva na úhradu dlhov

Podľa § 175 zca ods. 2 O. s. p. osvedčenie o dedičstve obsahuje najmä a/ označenie súdneho komisára, b/ označenie dedičskej veci, c/ označenie účastníkov a ich zástupcov, d/ vyhlásenie dedičov s spôsobu a obsahu vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov zaniknutého smrťou poručiteľa, e/ obsah osvedčovanej skutočnosti, f/ ak ide o spoluvlastníkov, výšku ich spoluvlastníckych podielov vyjadrených zlomkom z celku, g/ ďalšie údaje, najmä údaje potrebné na zápis práva k nehnuteľnosti do katastra nehnuteľností, h/ podpisy účastníkov a ich vyhlásenie, že súhlasia s obsahom osvedčenia, i/ poučenie o tom, že účastník konania môže do 15 dní od prevzatia osvedčenia o dedičstve požiadať súd o pokračovanie v konaní o dedičstve podľa § 175l až 175z, j/ miesto a dátum vydania osvedčenia o dedičstve, k/ odtlačok úradnej pečiatky notára a jeho podpis

Podľa § 175 zca ods. 3 O. s. p. pri vydávaní osvedčenia o dedičstve sa postupuje primerane podľa § 175b až 175q. Osvedčenie o dedičstve vydá notár prítomným účastníkom alebo ich zástupcom.

Podľa § 175d ods. 1 O. s. p. v predbežnom vyšetrení si súd najmä obstará údaje potrebné pre zistenie dedičov a pre zistenie poručiteľovho majetku a jeho dlhov a či dedičia, ktorým bol poručiteľ zákonným zástupcom, potrebujú ustanoviť opatrovníka.

Podľa § 175m O. s. p. súd zistí poručiťov majetok a dlhy a vykoná súpis aktív a pasív. Tým nie sú dotknuté ustanovenia § 175k ods. 3 a § 175l ods. 1 druhej vety.

Podľa § 175x ods. 1 O. s. p. ak sa objaví po právoplatnosti uznesenia, ktorým sa konanie o dedičstve skočilo, alebo po vydaní osvedčenia o dedičstve (§ 175zca) nejaký poručiťov majetok , prípadne aj dlh, súd na návrh (§ 42 ods. 3 a § 79 ods. 1, 2) vykoná o tomto majetku konanie o dedičstve. Ak sa objaví dlh poručiťa, konanie o dedičstve sa nevykoná.

Podľa § 175x ods. 2 O. s. p. v odôvodnených prípadoch , najmä na podnet súdu, notára, štátneho orgánu alebo orgánu územnej samosprávy, môže súd o majetku uvedenom v odseku 1 začať konanie aj bez návrhu.

Z obsahu spisu vyplýva, že na návrh dedičov o prejednanie novoobjaveného majetku po poručiťovi I. nar. 15. X.. 1922, zomr. X. , naposledy bytom T. , notárka JUDr. A. ako súdna komisárka na základe poverenia okresného súdu vydala za prítomnosti a so súhlasom dedičov osvedčenie o dedičstve zo 6. decembra 2005, ktorým určila predmet dedičstva a po jeho súpise čistú hodnotu dedičstva (13 104 Sk). Dedičia uzavreli dohodu o vypořadání dedičstva , podľa ktorej novoobjavený majetok (špecifikované nehnuteľnosti)preberajú deti poručiťa (B. F. I.) , každý v ½ . Osvedčenie o dedičstve nadobudlo účinky právoplatného uznesenia o dedičstve 22. decembra 2005 (§ 175 zca ods. 4 O. s. p.).

Na základe osvedčenia o dedičstve Správa katastra Dunajská Streda vykonala dňa 18. 4. 2006 záznam do katastra nehnuteľností č. 1039/06, ktorým bol okrem iných na liste vlastníctva č. X., X., X. pre katastrálne územie Č. a na liste vlastníctva č. X. pre katastrálne územie M. zapísaný spoluvlastnícky podiel 1/16 v prospech B. a spoluvlastnícky podiel 1/16 v prospech F. I.. Pred týmto zápisom súčet jednotlivých spoluvlastníckych podielov pôvodne zapísaných spoluvlastníkov tvoril celok (1/1). Po vykonaní záznamu súčet spoluvlastníckych podielov spoluvlastníkov predmetných nehnuteľností presahuje celok a to o zapísané 2/16. Je preto dôvodné tvrdenie generálneho prokurátora Slovenskej republiky , že vykonaným záznamom, na základe osvedčenia o dedičstve, bolo nepriaznivo zasiahnuté do vlastníckych práv spoluvlastníkov pôvodne zapísaných na listoch vlastníctva a že došlo k spochybneniu ich spoluvlastníctva , keďže zo súčasného zápisu na listoch vlastníctva č. X., X., X. vedených Správou katastra D. pre katastrálne územie Č. a listu vlastníctva č. X. pre katastrálne územie M. vyplýva, že minimálne v rozsahu 2/16 (presahujúce celok) je

niektorý zo zapísaných spoluvlastníckych podielov nehnuteľností bez hmotnoprávneho titulu.

Z uvedeného vyplýva, že konanie okresného súdu je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Generálny prokurátor Slovenskej republiky preto dôvodne podal proti nemu mimoriadne dovolanie, v časti týkajúcej sa nehnuteľností v katastrálnom území Č., vedených v pkn. Vl. č. X., a to parcela č. X. parcela č. X. a parcela č. X. teraz vedených Správou katastra D. na liste vlastníctva č. X. pre katastrálne územie Č. (pozemky parc. č. X. orná pôda vo výmere X. m², parc. č. X. orná pôda vo výmere X. m², parc. č. X. orná pôda vo výmere X. m², všetky parcely registra E), pretože to vyžadovala ochrana práv a právom chránených záujmov J. (podateľka) ako osoby dotknutej a poškodenej rozhodnutím súdu a túto ochranu nebolo možné dosiahnuť inými právnymi prostriedkami. Z uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky osvedčenie o dedičstve v napadnutej časti zrušil a vec v rozsahu zrušenia vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie (§ 243b ods. 1, 2 O. s. p.).

V novom rozhodnutí o veci rozhodne súd o trovách pôvodného i dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O. s. p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok

V Bratislave 28. júla 2008

JUDr. Jana Bajánková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :

